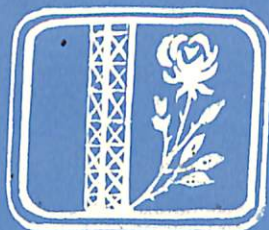

BIBLIOTEKA
SHTETIT

85K.1

S. 57

Drago Siliqi

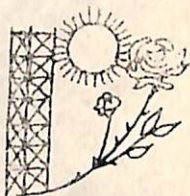

POEZI

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

8SH-1
557

Drago Siliqi

POEZI

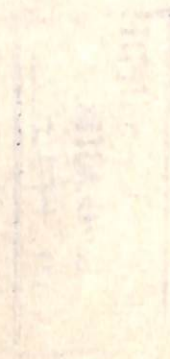
146 PZ

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

Drado
Silipi

POEZI

SELETTA BOTTESS - NAVA FRASHERIA

Drago Siliqi lindi më 9.6.1930 në Tiranë. Në moshën 14 vjeçare doli partizan dhe pas Çlirimit, më 1947, u pranua në radhët e Partisë. Prej vitit 1949 gjer në vdekje ishte anëtar i KQ të BRPSH.

Nga viti 1946-1951 punoi në shtypin e rinisë e të pionierit.

Që nga viti 1952 deri në vitin 1957 studioi në Institutin e Letërsisë «M. Gorki». Më 1957-58 punoi si korrespondent i «Zërit të popullit» për qarkun e Shkodrës. Që nga viti 1958 e deri sa vdiq, më 13 korrik 1963, punoi në Shtëpinë Botuese «Naim Frashëri».

Në vitin 1950 botoi librin «Zgjimi i pranverës» (është ribotuar më 1965). Po atë vit, për poemën «Brigadierja» mori çmimin e parë në konkursin kombëtar të letrarëve të rinj. Më 1959, me poemën «Këngë e re për dashurinë e vjetër» fitoi çmimin e parë në konkursin për nder të 15-Vjetorit të Çlirimit.

Krahas poezive shkroi e botoi në shtyp dhe artikuj kritikë. Krijimtaria e D. Siliqit është përmbledhur në këto botime: «Kur zemra flet» (1970), «Poezi të zgjedhura për fëmijë» (1976), «Çdo ditë agimet zbardhëlojnë» (1977) (vjersha për pionierë), «Në kërkim të së resë» (artikuj e studime letrare) ribotuar më 1973.

BOTA E SINQERTË E POETIT

Vëllimi me vjersha i Drago Siliqit është një përmbledhje e krijimeve të tij poetike, kryesisht të viteve 50.

Edhe tani, disa vjet pas vdekjes së tij, vargjet na duken gjithmonë të reja, me një ndjenjë të sinqertë e të gjallë. Zemra e poetit, që u nda aq dhimbshëm nga gjiri ynë, na flet përmes këtyre vargjeve. Ne e shfletojmë këtë vëllim dhe ndiejmë kudo fjalën e ngrohtë, të menduar, shpesh të gjetur bukur, të një njeriu që doli krejtësisht nga shoqëria jonë socialiste, që përfaqëson mirë brezin e tij, i cili u rrit me pushkë në krahë, ose duke shkuar nga njëri repart partizan te tjetri, me detyrën e Partisë, duke u hedhur, si korrier i luftës, nga fshatrat e çliruara, në qytetet e pushtuara. Jeta e këtij brezi zuri fill në luftë dhe u kalit me ndërtimin e socializmit, me marshimin e revolucionit tek ne, me rrënjosjen e ideologjisë së Partisë në zemrat e të rinjve, me zhvillimin dhe thellimin e kulturës së re socialiste. Dra-

go Siliqi ishte një ndër ata të rinj, që i përvetësoi dhe i ndjeu thellë mësimet e Partisë, që iu vu me gjithë shpirt punës për të njohur kulturën kombëtare dhe kulturën përparimtare botërore.

Njohja e jetës, pasqyrimi i rrugës së bërë nga brezi i tij, psikologjia e këtij brezi dhe pasurimi i mendimit, përvetësimi i kulturës janë tipare që vihen re në poezinë e Drago Siliqit. Vjershat e këtij janë vjersha të një revolucionari të vërtetë, që gjithçka — atdheun, familjen, natyrën, dashurinë, marrëdhëniet midis njerëzve, transformimet në jetën tonë — i sheh me syrin e komunistit, që përfaqëson kurdoherë njeriun e ri dhe të pastër shpirtërisht. Në këtë pasqyrim shumë të sinqertë të vetvetes dhe në faktin se ai vetë u takonte njerëzve, shoqërisë sonë, qëndron vlera kryesore e këtij vëllimi. Dhe kjo është themelore për poezinë e për artin përgjithësisht.

Zbulimi i plotë i vetvetes para lexuesve, para shoqëve të vet, shoqërohej me një punë këmbëngulëse të poetit për të gjetur fjalën artistike, shprehjen shqip, ritmin dhe rimën e zgjedhur, sipas natyrës së poezisë sonë.

D. Siliqi ishte kërkimtar ndaj artit dhe, në mënyrë të veçantë, ndaj poezisë së tij. Ai nuk kënaqej nga vargjet e tij dhe mendohej shumë për të botuar përmbledhjen poetike. Natyrisht, poezia jonë eci edhe më përpara. Po vargjet e D. Siliqit, e këtij poeti dhe militanti aktiv, ruajnë bukurinë e tyre edhe sot. Ai ishte poet dhe kritik. Si poet ka kërkime dhe arritje të goditura; ka edhe mungesa artistike. Sidoqoftë, vargjet janë prodhim i asaj kohe, i atij niveli, që ishte përgjithësisht atëherë, kur D. Siliqi qe një ndër poetët e njohur. D. Siliqi do të ecte, pa dyshim, me kohën dhe vëllimet e tij

do të ishin të një niveli edhe më të lartë. Ne e themi këtë me bindje se e tillë ka qenë rruga e tij poetike gjatë viteve 50, një rrugë në rritje, në zhvillim, me një depërtim më të thellë në botën e njeriut dhe me mendim poetik më të pjekur.

Vëllimi i D. Siliqit është një dëshmi e poezisë së kohës kur u krijua, e jetës dhe e botës shpirtërore të poetit, që përfaqëson gjer në fund brezin e tij të rinjve të rritur në luftë për liri dhe për socializëm.

Poezia e D. Siliqit është një poezi, në radhë të parë, lirike, me prirje nga meditacioni dhe analiza psikologjike. Rrethi i temave që ka tërhequr vëmendjen e poetit, është i gjerë dhe ka ardhur duke u zgjeruar me çeljen e horizonteve të reja të autorit. Përmbajtjen kryesore të vëllimit e përbëjnë motivet e patriotizmit, të dashurisë për atdheun, motivet e transformimeve shoqërore dhe morale në ndërgjegjen e njerëzve, motivet e dashurisë për veprën.

Prirja e poezisë së D. Siliqit drejt meditacionit, mendimit të thelluar dhe analizës psikologjike dëshmon për përparimin poetik të autorit dhe vihet re më shumë në krijimet e mëvonshme të tij e më pak në krijimet më të hershme. Prirjet që zura ngojë janë një veçori e kësaj poezie, po flasin gjithashtu edhe për tendencën më të përgjithshme të poezisë dhe të letërsisë sonë drejt realizmit, për një konceptim dhe zbatim më të thelluar të metodës së realizmit socialist tek ne. Në poezitë e Drago Siliqit, si edhe të shumë poetëve të tjerë bashkohës, u bënë më të qarta kërkimet për të hyrë më thellë në ndërgjegjen e njeriut tonë, për të shprehur botën e tij të brendshme në kompleksin e vet, me ngjyra më të shumta dhe më të bukura poetike.

D. Siliqi, siç dihet, dha një kontribut të çmueshëm si kritik dhe shumë mendime të tij mbi letërsinë tonë, mbi rrugën e poezisë, vlerësimet e drejta dhe objektive tingëllojnë sot në mënyrë aktuale. Ato të gjitha janë të përshkuara nga fryma e partishmërisë. Konkluzionet që ai nxirrte në kritikën e tij kanë gjetur shprehje edhe në poezinë që krijonte. Ka një koherencë të plotë midis mendimit kritik dhe artistik. Ai fliste, për shembull, për zhvillimin e poezisë sonë, e shikte atë në prizmin historik dhe vërente se poezia e fundit e viteve 50 dhe fillimit të viteve 60 dallohej nga një «soditje më e hollë e këndeve të fshehta e të padepërtuara të individit». A ishte për një poezi me detaje konkrete, po jo për një grumbullim detajesh. Analiza psikologjike në poezi, sipas mendimit të tij, duhej t'ia zinte vendin këtij grumbullimi pa kriter të hollësive të tepërta.

Ai u ka qëndruar besnik këtyre parimeve estetike dhe, në krijimet e tij më të mira, këto gjejnë një shprehje të bukur artistike.

Në poezitë e bukura dhe me ndjenjë të thellë, si «Atdheu», «Një ulli në breg të Jonit», ose «Kur pyesja nanën», «Motrës» etj., bie në sy dashuria dhe malli për atdheun, për të afërmit, ideja e motiveve patriotike dhe shoqërore. Për shumë vjersha të D. Siliqit, kjo shkrije është karakteristike. Ai i sheh fenomenet dhe njerëzit në prizmin shoqëror dhe klasor. Elementet biografike, varfëria e një familjeje qytetare para Çlirimit, bëhen një shprehje tipike e fatit të popullit tonë në të kaluarën. Në fillim, të shtatë fëmijët nën një jorgan, thotë poeti, rronin në varfëri, tani kohët ndryshuan, po nëna nuk është më që të na shohë; mbuluan kasollet dhe çati i hodhën gjithë atdheut. «Kur pyesja nënën» është